

Literatura a internetové zdroje

- Bačová, V. a kol.: *Kvalita života a sociálny kapitál – psychologické dimenzie*. Prešov, Filozofická fakulta PV v Prešove 2008.
- Bazalová, B.: Autizmus, vzťahy a sexualita u nás a v zahraničí. In: *Sexualita mentálne postihovaných – II. Sborník materiálov z druhej celostátní konferencie organizovanej o. s. ORFEUS*. Praha, Centrum denných služieb, o. s. ORFEUS 2009, s. 45–56.
- Bednařík, A. a kol.: *Životné zručnosti a ako ich rozvíjať: Príručka pre pracovníkov s deťmi a mladými ľuďmi*. Bratislava, Nadácia pre deti Slovenska 2004.
- Bianchi, G., Lukšík, I.: Niektoré údaje o sexualite mládeže na Slovensku v prvej polovici 90. rokov. In: Poliaková, E. a kol. (ed.): *Výchova k rodičovstvu, manželstvu a etike intímnych vzťahov: Profesionálna príprava pre výchovné a vzdelávacie pôsobenie na deti v otázkach rodičovstva, manželstva a etiky intímnych vzťahov*. Nitra, Slovdidac 1996, s. 19–26.
- Bianchi, G., Popper, M., Lukšík, I., Supeková, M., Stenner, S.: Pokus o konštruovanie stratégií mladých ľudí v oblasti sexuality. *Československá psychologie*, 1999, roč. XLIII, č. 3, s. 231–252.
- Borneman, E.: *Encyklopedie sexuality*. Praha, Victoria Publishing 1995.
- Borrmann, E., Schile, H. J.: *Sexuálna výchova v rodine*. Bratislava, SPN 1977.
- Burdová, I.: *Kurz k sexualitě osob s MP*. Praha, Pragoversa 1988.
- Castiglione, B.: Sexuálne delikty, deviácie a násilie. In: Poliaková, E. a kol. (ed.): *Výchova k rodičovstvu, manželstvu a etike intímnych vzťahov. Profesionálna príprava pre výchovné a vzdelávacie pôsobenie na deti v otázkach rodičovstva, manželstva a etiky intímnych vzťahov*. Nitra, Slovdidac 1996, s. 103–108.

- Chamberlain, A., Passer, A., Rauh, J.: Issues In Fertility Control For Mentally Retarded Female Adolescents. Parental Attitudes Toward Sterilisation. *Pediatrics*, 1984, sv. 73, č. 6, s. 451–454.
- Conod, L., Servais, L.: Sexual Life In Subjects With Intellectual Disability. In: *La vida sexual de las personas con discapacidad intelectual*. Cuernavaca, Salud Pública de México, 2008, sv. 50, č. 2., s. 28–49.
- Cooper, M.: Mabel Cooper's life story. In: Atkinson, D., Jackson, M., Wasley, J. (eds.): *Forgotten Lives. Exploring the History of Learning Disability*. Kidderminster, BILD 1997.
- Couwenhoven, T.: Sexuality Education: Building a Foundation for Healthy Attitudes. *Disability Solutions*, 2001, sv. 4, č. 5, s. 9–10.
- Cuskelly, M., Gilmore, L.: Attitudes To Sexuality Questionnaire (Individuals With An Intellectual Disability). Scale Development And Community Norms. *Journal of Intellectual & Developmental Disability*, 2000, sv. 3, č. 3, s. 214–221.
- Čáp, J.: *Psychologie výchovy a vyučování*. Praha, Univerzita Karlova 1997.
- Černá, M. a kol.: *Česká psychopedie. Speciální pedagogika osob s MP*. Praha, Karolinum 2008.
- Diederich, N., Graecen, T.: Enquête sur la sexualité et la prévention du SIDA chez les adultes handicapés mentaux en Ile de France. *Revue Européenne du Handicap Mental*, 1996, sv. 3, č. 9, s. 20–32.
- Divišová, J.: *Postoje personálu pracujícího s osobami s MP vůči sexualitě – srovnání s Australským modelem. Sexualita mentálně postižených II. Sborník materiálů z druhé celostátní konference organizované o. s. ORFEUS*. Praha, Centrum denních služeb o. s. ORFEUS, 2009, s. 92–97.
- Dobrotková, M., Hřebíková, J.: *Etický kódex Asociácie poskytovateľov sociálnych služieb v Slovenskej republike. 2009*. [on-line]. [cit. 2003-01-10]. Dostupné na internetu: http://www.nizkoprahy.sk/sites/default/files/eticky_kodex_poskytovatelov_socialnych_sluzieb_sr.pdf.
- Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien*. Vyhláška ministra zahraničných vecí, 1987.
- Dubie, M.: *Puberty*. [on-line]. [cit. 2003-01-10]. Dostupné na internetu: <http://www.iidc.indiana.edu/?pageId=475>.
- Elkins, T. E., Gafford, L. S., Wilks, C. S. et al.: A Model Clinic Approach To The Reproductive Health Concerns Of The Mentally Handicapped. *Obstet Gynecol*, 1986, sv. 68, č. 5, s. 185–188.

- Elkins, T. E., McNeely, S. G., Punch, M. et al.: Reproductive Health Concerns In Down Syndrome: A Report Of Eight Cases. *J Reprod Med*, 1989, sv. 35, č. 8, s. 745-750.
- Elliottová, M.: *Jak ochránit své dítě*. Praha, Portál, 1995.
- Filakovská, M.: *Od objektu sociální starostlivosti k subjektu sociální pomoci. Lidské práva v sociální praxi – dospělý jako subjekt a objekt sociální práce: zborník referátov z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou*. Prešov, Filozofická fakulta Prešovskej univerzity 2007, s. 156-159.
- Franiok, P.: *Vzdělávání osob s MP*. Ostrava, Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta 2007.
- Furey, E. M., Granfield, J. M., Karan, O. C.: Sexual Abuse And Neglect Of Adults With Mental Retardation: A Comparison Of Victim Characteristics. *Behavioral Interventions*, 2009, sv. 9, č. 2, s. 75-86.
- Gonzales-Acquaro, K.: *Sexuality Education And Mental Retardation: Workshop Effects On Teachers' Knowledge, Attitudes, And Self-Efficacy Beliefs*. Columbia, Columbia University 2006.
- Grogan, S.: *Body image: Psychologie nespokojenosti s vlastním tělem*. Praha, Grada Publishing 2000.
- Gust, D. A., Wang, S. A., Grot, J. et al.: National Survey Of Sexual Behavior And Sexual Behavior Policies In Facilities For Individuals With Mental Retardation/Developmental Disabilities. *Am J Ment Retard*, 2003, sv. 5, č. 6, s. 365-373.
- Haka-Ikse, K., Mian, M.: Sexuality in Children. *Pediatrics in Review*, 1993, sv. 14, č. 10, s. 401-407.
- Hampl, I.: *Sexualita jako faktor ovlivňující kvalitu života osob s postižením. Kvalita života osôb s mentálnym postihnutím v domovoch sociálnych služieb. Zborník z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou*. Prešov, PF PU v Prešove 2010, s. 45-52.
- Hartl, P.: *Psychologický slovník*. Praha, Budka 1993.
- Hartl, P., Hartlová, H.: *Psychologický slovník*. Praha, Portál 2000.
- Health Council of the Netherlands. *Contraception For People With Mental Retardation*. The Hague, Health Council of the Netherlands, 2002, č. 14.
- Hingsburger, D.: Sex Counselling With The Developmentally Handicapped: The Assessment And Management Of Seven Critical Problems. *Journal of Intellectual & Developmental Disability*, 1987, sv. 18, č. 2, s. 75-82.

- Hloušek, J.: *Právní aspekty v oblasti sexuality mentálně postižených. Sexualita mentálně postižených II. Sborník materiálů z druhé celostátní konference organizované o. s. ORFEUS*. Praha, Centrum denních služeb o. s. ORFEUS 2009, s. 60–67.
- Hučík, J.: *Edukácia osôb s mentálnym postihnutím v inklúzii*. Liptovský Ján, PROHU 2011.
- Hynie, L.: *Lekárska sexuológia*. Martin, Osveta 1970.
- Charta sexuálných a reprodukčných práv IPPF*. Praha, SPRSV 1997.
- Chovanec, M., Weiss, P.: Sexuálne správanie študentov stredných škôl. *Sexuológia*, 2011, roč. 11, č. 2.
- Janiš, K.: *Sexuální výchova a škola*. [on-line]. [cit. 2010-06-22]. Dostupné na internetu: http://www.planovanirodiny.cz/storage/Sexualni_vychova_a_skola_janis.pdf.
- Janiš, K., Marková, D.: *Příspěvek k základům sexuální výchovy*. Hradec Králové, Gaudeamus 2007.
- Janiš, K., Täubner, V.: *Didaktika sexuální výchovy*. Hradec Králové, Gaudeamus 1999.
- Janiš, K., Truhlářová, Z.: *Sexuální výchova a mentálně postižení jedinci. Sexualita mentálně postižených. Sborník materiálů z celostátní konference*. Praha, Centrum denních služeb o. s. ORFEUS 2004, s. 20–21.
- Kann, L., Telijohann, S. K., Wooley, S. F.: Health Education: Results from the School Health Policies and Programs Study 2006. *Journal of School Health*, 2006, sv. 77, č. 8, s. 408–434.
- Katz, K., Finger, W.: Sexuality and Family Life Education Helps Prepare Young People. *YouthLens*, 2002, č. 2, s. 58–88.
- Kempton, W.: *Socialization And Sexuality: A Comprehensive Training Guide For Professionals Helping People With Disabilities That Hinder Learning*. Syracuse, NY, Program Development Association 1998.
- Keshav, D., Huberman, B.: *Sex Education for Physically, Emotionally, and Mentally Challenged Youth. Advocates for Youth*. [on-line], 2006. [cit. 2012-06-22]. Dostupné na internetu: <http://www.advocatesforyouth.org/storage/advfy/documents/challengedyouth.pdf>.
- Kovář, S. a kol.: *Sexuální agrese: znásilnění z pohledu medicíny a práva*. Praha, Maxdorf 2008.
- Kozáková, Z.: *Sexualita a sexuální výchova osob s MP v podmínkách zařízení sociální péče. Sexualita mentálně postižených. Sborník materiálů z celostátní konference*. Praha, Centrum denních služeb o. s. ORFEUS 2004, s. 28–36.

- Kozáková, Z.: *Výchova k bezpečnosti a sexuální výchova osob s MP. Domácí násilí a zdravotně postižení. Sborník materiálů z celostátní konference.* Praha, HB Print 2005.
- Kozáková, Z.: *K některým aspektům sexuální výchovy osob se specifickými potřebami v podmínkách nekoedukovaných ústavních zařízení. Sborník z kongresu Pardubice 2004.* [on-line], 2006. [cit. 2012-06-22]. Dostupné na internetu: <http://www.planovanirodiny.cz/view.php?cisloclanku=2006010610>.
- Kožnar, J.: Postoje k masturbácii. *Psychológia a patopsychológia dieťaťa*, 1990, roč. 25, č. 5, s. 463–469.
- Kracík, J.: *Sexuální výchova postižené mládeže.* Praha, Univerzita Karlova 1992.
- Krebs, H.: Medizinische Aspekte zur Sexualität geistigbehinderter Menschen. In: Walter, J. (ed.): *Sexualität und geistige Behinderung.* Heidelberg, Schindele 1992, s. 40–58.
- Kvasnička, L.: Erotické záujmy imbecilných zverencov ÚSS. *Špeciálna pedagogika*, 1986, č. 2, s. 77–83.
- Kvietková, L.: Ludské práva a postihnutí občania. Sexuálna výchova a príprava na partnerstvo pre ľudí so špecifickými potrebami. In: Klimek, L., Klohna, B. (eds.): *Láska, partnerstvo, erotika a sexuálny život telesne postihnutých občanov: zborník prednášok*, Zemplínska Šírava, 25.–28. 10. 2001. Prešov, ZOM 2001, s. 6–8.
- Kukulu, K., Gürsoy, E., Sözer, G.: Turkish University Students' Beliefs in Sexual Myths. In: *Springer Science + Business Media*, 2009, LLC.
- Kupper, L. et al.: Sexuality Education For Children And Youth With Disabilities. *NICHCY News Digest ND*, 1992, sv. 17, č. 4, s. 67–89.
- Lenoráková, S., Matznerová, I., Velemínský, M.: Sexuální zneužívání mentálně retardovaných dětí a mladistvých. In: *Ochrana zdravotně postižených před sexuálním zneužitím: Zdravotně výchovná publikace.* Praha, Sdružení zdravotně postižených v ČR, 2002, s. 37–43.
- Liba, J.: *Zdravie v kontexte edukácie.* Prešov, PF PU 2007.
- Lindsay, W. R., Lees, M. S.: A Comparison Of Anxiety And Depression In Sex Offenders With Intellectual Disability And A Control Group With Intellectual Disability. *Sex Abuse*, 2003, sv. 15, s. 339–345.
- Löfgren-Mårtenson, L.: The Invisibility of Young Homosexual Women and Men with Intellectual Disabilities. *Springer Science + Business Media*, 2008, LLC, sv. 27, s. 21–26.

- Lukšík, I.: Sexuálna výchova. Ťažká cesta od teórie k praxi. *Psychológia a patopsychológia dieťaťa*, 1999, roč. 34, č. 2, s. 155–159.
- Lukšík, I., Supeková, M.: *Sexualita a rodovosť v sociálnych a výchovných súvislostiach*. Bratislava, Humanitas 2003.
- Malá československá encyklopédia*. Praha, Academia 1987.
- Mandzáková, S.: *Výchova k manželstvu a rodičovstvu a sexuálna výchova osôb s mentálnym postihnutím*. Prešov, PF PU v Prešove 2008.
- Mandzáková, S.: *Prejavy sexuality klientov s ťažším mentálnym postihnutím v domovoch sociálnych služieb na Slovensku. Sexualita mentálne postihnutých II. Sborník materiálov z druhej celostátni konferencie organizovanej o. s. ORFEUS*. Praha, o. s. ORFEUS 2009, s. 78–92.
- Mandzáková, S.: Ankiety dotyczące wychowania do życia w rodzinie osób z upośledzeniem umysłowym w Słowacji. In: Rottermund, J. (ed.): *Żagadnienia funkcjonowania z organiczona sprawności*. Kraków, Impuls 2009, s. 111–117.
- Mandzáková, S.: Prečo realizovať sexuálnu výchovu u klientov s ťažším mentálnym postihnutím v domovoch sociálnych služieb na Slovensku? In: Franiok, P., Kovářová, R. (eds.): *Rovné príležitosti v edukaci osob se speciálními potřebami: sborník příspěvků z konference s mezinárodní účastí*. Ostrava, Ostravská univerzita v Ostravě 2009, s. 147–156.
- Mandzáková, S.: Úloha špeciálnych edukačných inštitúcií v sexuálnej výchove osôb s mentálnym postihnutím. *Naša škola*, roč. XIII, 2009/2010, č. 8, s. 18–23.
- Mandzáková, S.: *K niektorým otázkam kvality života klientov domovov sociálnych služieb v oblasti sexuálnych a partnerských vzťahov. Kvalita života osôb s mentálnym postihnutím v domovoch sociálnych služieb. Zborník z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou*. Prešov, PF PU v Prešove 2010, s. 74–81.
- Mandzáková, S.: *Sexuálne zneužívanie a vykorisťovanie osôb s ťažším mentálnym postihnutím. Kvalita života osôb s mentálnym postihnutím v domovoch sociálnych služieb. Zborník z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou*. Prešov, PF PU v Prešove 2010, s. 82–89.
- Mandzáková, S.: Postoje interdisciplinárneho tímu odborníkov k sexualite osôb s ťažším mentálnym postihnutím. In: Franiok, P., Kovářová R. (eds.): *Reflexe současných trendů ve speciální pedagogice. Sborník příspěvků z konference s mezinárodní účastí*. Ostrava, Pedagogická fakulta OU 2010, s. 251–269.
- Mandzáková, S.: *Zvyšovanie kvality sexuálneho a partnerského života osôb s ťažším mentálnym postihnutím*. Prešov, PF PU 2011.

- Mandzáková, S., Horňák, L.: *Sexuálna výchova a príprava na partnerstvo osôb s mentálnym postihnutím*. Prešov, PF PU 2009.
- Mandzáková, S., Marková, D.: *Postihnutá sexualita alebo ľudské sexuálne príbehy? O sexualite a sexuálnej výchove osôb s mentálnym postihnutím*. Nitra, Garmond 2011.
- Marková, D.: *Predmanželská sexualita v kontextoch sexuálnej diverzity a variability*. Bratislava, Regent 2007.
- Marková, D.: *O sexualite, sexuálnej morálke a súčasných partnerských vzťahoch*. Nitra, Garmond 2012.
- Marková, D., Truhlářová, Z.: *Sexualita u osôb s mentálnym postihnutím. Sexualita mentálne postihnutých II. Sborník materiálů z druhé celostátní konference organizované o. s. ORFEUS*. Praha, Centrum denních služeb o. s. ORFEUS 2009, s. 45–56.
- Matulay, K.: *Mentálna retardácia*. Martin, Osveta 1986.
- McCabe, M. P.: Sex Education Programs for People With Mental Retardation. *Mental Retardation Journal*, 1993, sv. 131, č. 6, s. 377–387.
- McElhatton, J.: *Facilities Have Myriad Policies On Mentally Retarded Clients Having Sex*. [on-line]. [cit. 2010-08-02]. Dostupné na internetu: <http://www.ent-net.com/news/reports/center/center6.htm>.
- McGillivray, J. A.: Level Of Knowledge And Risk Of Contracting HIV/AIDS Amongst Young Adults With Mild/Moderate Intellectual Disability. *J Appl Res Int Dis*, 1999, sv. 12, č. 4, s. 113–126.
- Mellan, J.: *Biologická hľadiska sexuality mentálne postihnutých osôb. Somatopsychické základy sexuality. Sexualita mentálne postihnutých: sborník materiálů z celostátní konference*. Praha, Centrum denních služeb o. s. ORFEUS, 2004, s. 10–16.
- Mezinárodní klasifikace nemocí. Duševní poruchy a poruchy chování. Popisy klinických příznaků a diagnostická vodítka*. 10. revize. Praha, Psychiatrické centrum 1992.
- Mikulec, D.: *Kvalita sociálních služeb*. [on-line]. [cit. 2010-08-02]. Dostupné na internetu: <http://www.lepsisvet.org/text/92/O-problematike/Pojmy/Kvalita-socialnych-sluzieb>.
- Mitelman, S.: *Teaching Sex Ed: Sex Education For Youth With Disabilities*. [on-line]. [cit. 2009-13-09]. Dostupné na internetu: <http://www.sexualityandu.ca/teachers/tools-10-1.aspx>.
- Mitlöhner, M.: *Právní problematika sexuality mentálne postihnutých osôb. Sexualita mentálne postihnutých. Sborník materiálů z celostátní konference*. Praha, Centrum denních služeb o. s. ORFEUS 2004, s. 40–44.

- Molčan, J., Bárdoš, A. a kol.: *Vybrané kapitoly zo sexuológie a hraničných odborov*. Martin, Osveta 1989.
- Murphy, N. A.: Sexuality of Children and Adolescents With Developmental Disabilities. *Pediatrics*, 2006, sv. 118, č. 1, s. 398–403.
- Nakonečný, M.: *Sociální psychologie*. Praha, Academia 1999.
- Novosad, L.: *Žáklady speciálního poradenství: Struktura a formy poradenské pomoci lidem se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním*. Praha, Portál 2000.
- Novosad, L.: Tělesné postižení jako fenomén i bariéra. In: Klimek, L., Klohna, B. (eds.): *Láska, partnerstvo, erotika a sexuální život telesne postihnutých občanov*. Zborník prednášok. Zemplínska Šírava, 25.–28. 10. 2001. Prešov, ZOM 2001, s. 47–51.
- Novosad, L.: Zdravotní znevýhodnění a riziko sexuálního zneužití či napadení. In: *Ochrana zdravotně postižených před sexuálním zneužíváním*. Zdravotně výchovná publikace. Praha, Sdružení zdravotně postižených v ČR 2002a, s. 20–24.
- Novosad, L.: Problematika zdravotního znevýhodnění či postižení v oblasti sexuálního života a zaměření preventivně-výchovných aktivit. In: *Ochrana zdravotně postižených před sexuálním zneužíváním*. Zdravotně výchovná publikace. Praha, Sdružení zdravotně postižených v ČR 2002b, s. 25–31.
- Novosad, L.: *Poradenství pro osoby se zdravotním a sociálním znevýhodněním. Základy a předpoklady dobré poradenské praxe*. Praha, Portál 2009.
- Oakleyová, A.: *Pohlaví, gender a společnost*. Praha, Portál 2000.
- Pipeková, J.: *Osoby s MP ve světle současných edukativních trendů*. Brno, MSD 2006.
- Podmanický, I., Glasa, J.: *Výchova k manželstvu a rodičovstvu*. Bratislava, Metodické centrum 1999.
- Poliaková, E.: Problémy a perspektivy sexuální výchovy. In: Poliaková, E. a kol. (ed.): *Výchova k rodičovstvu, manželstvu a etike intímnych vzťahov*. Nitra, Slovidiac 1996, s. 5–6.
- Poliaková, E.: Vývoj sexuální výchovy na Slovensku. In: Bianchi, G. (ed.): *Upgrade pre sexuálnu výchovu*. Bratislava, SAV VEDA 2003, s. 11–20.
- Pondělíčková-Mašlová, J.: *O sexuální výchově bez rozpaků*. Praha, Avicenum 1973.
- Popper, M.: Výchova k partnerstvu a sexuální výchova osob s mentálním postižením. *Informácie ŽPMP v SR*, 2002, roč. X, č. 52, s. 12–14.
- Pöthe, S., Matznerová, I., Velimínský, M.: *Sexuální zneužívání dětí se zdravotním postižením. Ochrana zdravotně postižených před sexuálním zneužíváním: Zdravotně*

- výchovná publikace. Praha, Sdružení zdravotně postižených v ČR 2002, s. 32–36.
- Průcha, J., Walterová, E., Mareš, J.: *Pedagogický slovník*. Praha, Portál 1998.
- Prevendárová, J.: *Výchova k manželstvu a rodičovstvu*. Bratislava, Univerzita Komenského 1994.
- Prevendárová, J.: *Výchova k manželstvu a rodičovstvu*. Bratislava, SPN 2000.
- Pueschel, S. M., Scola, S. S.: Parents Perception Of Social And Sexual Functions In Adolescents With Down Syndrome. *J Ment Defic Res*, 1988, sv. 32, č. 6, s. 215–220.
- Raboch, J.: *Očima sexuologa*. Praha, Avicenum 1998.
- Reynolds, L. A.: *Health Promotion & Disability Prevention Specialist*. Místo vydání neuvedeno, Health Promotion & Disability Prevention Specialist 2007.
- Rogers, C. R.: *Žpůsob bytí*. Praha, Portál 1998.
- Rovňanová, L.: Sexuálne násilie a zneužívanie detí. In: Rovňanová, L., Lukšík, I., Lukšíková, L. (eds.): *Metodická príručka sexuálnej výchovy na druhom stupni základných škôl v rámci učebných osnov výchovy k manželstvu a rodičovstvu*. Bratislava, Spoločnosť pre plánované rodičovstvo 2007, s. 83–92.
- Rozinajová, H.: *Sex, manželstvo, rodičovstvo*. Martin, Osveta 1980.
- Sedlák, J.: Psychologické aspekty sexuálního zneužívání. In: *Ochrana zdravotně postižených před sexuálním zneužitím*. Zdravotně výchovná publikace. Praha, Sdružení zdravotně postižených v ČR 2002, s. 7–12.
- Sheridan, R., Lierena, J., Natkins, S., Debenham, P.: Fertility in a Male with Trisomy 21. *Journal of Medical Genetics*, 1989, sv. 26, s. 294–298.
- Slovník cizích slov*. Praha, SPN 1985.
- Slowík, J.: Příprava mentálně handicapovaných osob dlouhodobě žijících v rezidenční péči na partnerské soužití. In: *Sexualita mentálně postižených II. Sborník materiálů z druhé celostátní konference organizované o. s. ORFEUS*. Praha, Centrum denních služeb o. s. ORFEUS 2009, s. 107–111.
- Sobsey, D.: *Violence and Abuse in the Lives of People with Disabilities. The End of Silent acceptance?* Baltimore, Paul H. Brookes Publishing Co. 1994.
- Spilková, J.: Vyhodnocení dotazníkového šetření mezi pracovníky ústavů sociální péče k problematice sexuality mentálně postižených osob. *Sexualita mentálně postižených. Sborník materiálů z celostátní konference*. Praha, Centrum denních služeb o. s. ORFEUS 2004, s. 50–61.

- Strong, B., Devault, C., Sayad, B. W., Yarber, W. L.: *Human Sexuality: Diversity In Contemporary America*. 5. vyd. New York, McGraw-Hill Companies, Inc. 2005.
- Sundram, C. J.: *Plain Talk About Sex and Mental Retardation*. Newsletter [on-line] 1992, sv. 54. [cit. 2010-03-03]. Dostupné na internetu: http://southernlibrarianshis.icaas.org/content/vo3no3/Hoggan_do1.htm.
- Supeková, M., Bianchi, G.: Teoretický náčrt přístupů k sexuální výchově. *Pedagogická revue*, 1999, roč. 52, č. 2, s. 109–117.
- Schwab, W. E.: *Sexuality and Community Living. Down Syndrome: Advances in Medical Care*. New York, Wiley-Liss 1992, s. 157–166.
- Sweeney, L.: *Human Sexuality Education for Students with Special Needs*. [on-line]. [cit. 2008-07-14]. Dostupné na internetu: <http://www.ejhs.org/volume10/MarshMedia%20White%20Paper.pdf>.
- Šedá, V.: *Zamyšlení nad sexuální výchovou mentálně postižených. Sexualita mentálně postižených. Sborník materiálů z celostátní konference*. Praha, Centrum denních služeb o. s. ORFEUS 2004, s. 71–74.
- Šelner, I.: *Sexuální pedagogika a psychosexuální poradenství*. Pardubice, Marlin 1999.
- Šilerová, L.: *Sexuální výchova. Jak a proč mluvit s dětmi o sexualitě*. Praha, Grada Publishing 2003.
- Škorpíková, A.: *Partnerský a sexuální život osob s MP*. Diplomová práce. Brno, PF MU 2007.
- Števková, E.: Osoby s mentálním postihnutím a sexuálně-erotické vztahy. In: *Liečebná pedagogika*. Bratislava, Humanitas 2003.
- Štěrbová, D.: Sexuální výchova a osvěta u mentálně postižených v pregraduální přípravě studentů Fakulty tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci. In: *Sexualita mentálně postižených. Sborník materiálů z celostátní konference organizované o. s. ORFEUS*. Praha, o. s. ORFEUS 2004, s. 22–27.
- Štěrbová, D.: *Sexuální výchova a osvěta u osob s hluchoslepotou*. Příručka pro rodiče a odborníky. Olomouc, UP 2006.
- Štěrbová, D.: *Sexualita osob s mentálním postižením*. Olomouc, UP 2007.
- Štěrbová, D.: *Sexuální výchova a osvěta u osob s mentálním postižením*. Praha, SPRSV 2009.
- Šulová, L., Fait, T., Weiss, P. a kol.: *Výchova k sexuální reprodukčnímu zdraví*. Praha, Maxdorf 2011.
- Šurabová, I.: Partnerské vztahy a sexualita občanů s mentálním postihnutím. *Informácie ŽP MP v SR*, 2002, roč. X, č. 50–51, s. 4–7.

- Švarcová, I.: *Mentální retardace*. Praha, Portál 2006.
- Täubner, V.: *Sexuální výchova jako předmět sexuální pedagogiky*. Sborník z kongresu Pardubice 2003. [on-line], 2003. [cit. 2008-07-14]. Dostupné na internetu: <http://www.planovanirodiny.cz/clanky/sexualni-pedagogika>.
- Täubner, V., Janiš, K.: *Na pomoc studentům v sexuální výchově*. Hradec Králové, Gaudeamus 1998.
- The Arc of the United States. The Arc's Position Statements – Sexuality Position Statement*. [on-line], 2003. [cit. 2008-09-10]. Dostupné na internetu: <http://www.thearc.org/position-statements.htm>.
- Thompson, D.: The Sexual Experience Of Men With Learning Disabilities Having Sex With Men. Issues Of HIV Prevention. In: *Sex. Disabil*, 1994, sv. 12, č. 3, s. 221–242.
- Tóthová, M.: Sexuální výchova a příprava na partnerstvo pro lidi so špecifickými potrebami. In: Klimek, L., Klohna, B. (eds.): *Láska, partnerstvo, erotika a sexuálny život telesne postihnutých občanov*. Zborník prednášok, Zemplínska Šírava, 25.–28. 10. 2001. Prešov, ZOM 2001, s. 9–20.
- Učebné osnovy: *Výchova k manželstvu a rodičovstvu*. Ministerstvo školství Slovenské republiky, 1998.
- Uzel, R.: Antikoncepce u mentálně postižených osob. In: *Sexualita mentálně postižených*. Sborník materiálů z celostátní konference. Praha, Centrum denních služeb o. s. ORFEUS 2004, s. 17–19.
- Uzel, R.: Plánované rodičovství u osob s MP. In: *Sexualita mentálně postižených II*. Sborník materiálů z druhé celostátní konference organizované o. s. ORFEUS. Praha, Centrum denních služeb o. s. ORFEUS 2009, s. 112–118.
- Uzel, R., Mitlöhner, M.: *Vybrané otázky lidské sexuality*. Hradec Králové, Gaudeamus 2007.
- Valent, M.: Výchova k rodičovstvu. In: Molčan, J. (ed.): *Vybrané kapitoly zo sexuológie a hraničných odborov*. Martin, Osveta 1989, s. 124–143.
- Valenta, M., Müller, O.: *Psychopedie. Teoretické základy a metodika*. Praha, Parta 2003.
- Valenti-Hein, D., Schwartz, L.: *The Sexual Abuse Interview For Those With Developmental Disabilities*. Santa Barbara, James Stanfield Company 1995.
- Van Dyke, C., Dianne, M. D., McBrien, M., Sherbondy, A.: Issues of Sexuality in Down Syndrome. *Down Syndrome Research and Practice*, 1995, sv. 3, č. 2.
- Vágnerová, M.: *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha, Portál 2004.

- Volfová, I., Kozáková, Z., Velimínský, M.: *Prevence sexuálního zneužívání dětí a adolescentů se specifickými potřebami*. Praha, Triton 2008.
- Všeobecná deklaráce lidských práv. [on-line], 2002. [cit. 2008-09-10]. Dostupné na internetu: [//www.osn.cz/dokumenty-osn/soubory/vseobecna-deklarace-lidskych-prav.pdf](http://www.osn.cz/dokumenty-osn/soubory/vseobecna-deklarace-lidskych-prav.pdf).
- Vykydalová, H.: *Sexuální identita osob s MP. Sborník z kongresu Pardubice 2006*. [on-line], 2006. [cit. 2008-07-14]. Dostupné na internetu: <http://www.planovanirodiny.cz/rservice.php?akce=tisk&cislocianku=2006102203>.
- Walker-Hirsch, L.: *The Facts of Life... and More: Sexuality and Intimacy for People with Intellectual Disabilities*. Baltimore, Paul H. Brookes Publishing 2007.
- Walter, J.: *Sexualität und Geistige Behinderung*. [on-line], 1994. [cit. 2011-08-11]. Dostupné na internetu: <http://bidok.uibk.ac.at/library/walter-sexualitaet.html>.
- Weiss, S., Zvěřina, J.: *Sexuální chování obyvatel České republiky*. Praha, Alberta 1999.
- Weiss, S., Zvěřina, J.: *Sexuální chování v ČR – situace a trendy*. Praha, Portál 2001.
- Žákon č. 448/2008 Zb., o sociálních službách a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Zb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. [on-line], 2002. [cit. 2008-09-10]. http://www.upsvar-zv.sk/zakony/448_2008.pdf.
- Zvěřina, J.: *Lékařská sexuologie*. Praha, Pharma 1992.
- Zvěřina, J.: *Sexuologie (nejen) pro lékaře*. Brno, Cerm 2003.